

Poselství předsednictva CCEE k 50. výročí založení Rady evropských biskupských konferencí (CCEE)

Drazí bratři v biskupské službě,

předsednictvo Rady evropských biskupských konferencí (CCEE) se k vám s radostí obrací u příležitosti padesátého výročí založení této organizace. Právě o slavnosti Zvěstování Panně Marii dne 25. března 1971 schválila Kongregace pro biskupy *ad experimentum* směrnice CCEE, které později v roce 1995 upřesnil a definitivně potvrdil svatý Jan Pavel II. Toto seskupení se tak zrodilo pod dohledem Matky Kristovy a Matky církve, která se později začala uctívat také jako Královna Evropy.

Do plachet loďky církve vedené Petrovým nástupcem svatým Pavlem VI. nadále dul vítr Druhého vatikánského koncilu a vědomí biskupské kolegiality „cum et sub Petro“ vtisklo apoštolskému poslání nový impuls. Všude na evropském kontinentu zároveň lidé cítili potřebu posílit evangelizační úsilí tváří v tvář obrovským výzvám, které způsobila kulturní proměna z roku 1968.

Jako nezbytné kroky reagující na nové způsoby myšlení a jednání se nabízela podpora setkávání biskupských konferencí, vzájemné poznávání, výměna zkušeností, nové hlásání Krista, pastore a její budoucnost. Z tohoto pohledu se CCEE stala znamením, že církve věnuje měnícímu se světu náležitou pozornost. Pohled zaměřený na celý kontinent, jeho západ i východ, byl také proroctvím o tom, co se odehrálo později, při znovusjednocení Evropy v roce 1989. Toto sjednocení přitom nepřišlo zvenčí, ale bylo pevně zakořeněno v evropské kultuře a spiritualitě.

Složení CCEE se postupem času rozšiřovalo. K předsedům 33 biskupských konferencí se přidali také biskupové, kteří k žádné konferenci nepatřili: arcibiskupové Lucemburského velkovévodství, Monackého knížectví a kyperských maronitů i biskupové z Kišiněva v Moldavské republice, z apoštolské administratury v Estonsku a z mukačevské eparchie.

Členská síť se brzy konsolidovala a stala se živou součástí dvou synod evropských biskupů v letech 1991 a 1999. Život a vitalitu CCEE sytí modlitba a společná setkávání. Provést úplné zhodnocení uplynulých let dost dobře nelze, nemůžeme ale zamlčet deset symposií, tři ekumenická shromáždění, pět katolicko-pravoslavných fór, padesát plenárních zasedání (od roku 1995 také s předsedy biskupských konferencí), setkání s generálními sekretáři, tiskovými pracovníky a mluvčími nebo schůze komisí k nově se objevujícím problémům. To vše, společně s aktuálními dokumenty a prohlášeními, vyjadřuje, nakolik církve srdečně a pozorně stojí nablízku milovanému evropskému kontinentu. Při této příležitosti je naší milou povinností poděkovat všem předsedům, místopředsedům, vedoucím komisí, generálním sekretářům a všem dalším – kněžím i laikům – kteří v CCEE šlechetně sloužili. Všechno je to zapsáno v Boží knize.

Dnes naše organizace vidí, že se její poslání posiluje a její diskrétní, avšak účinná přítomnost je čím dál důležitější: jsme konfrontováni s pokračujícím odkřesťanštěním Evropy, k němuž navíc přistupuje zhoubná pandemie postihující lidi na zdraví, rodinném prostředí, ekonomické situaci, práci, sociálních vztazích a dokonce i na náboženském životě. K tomu všemu se přidává také rozvoj individualistické kultury, která vede k ústupu do mikrosvěta a má dopad na národy, státy i kontinenty: stačí se jen zamyslet nad migračním pohybem a jistou skepsí vůči snaze kráčet společně.

Čím více se zdá, že se Bůh ze zřetele moderního člověka ztrácí, a s tím také roste existenční neklid, obavy a rozporuplné tlaky, tím více je církve povolána hlásat Krista, naši naději, a vydávat svědectví o společenství a spolupráci způsobem, který rozdíl mezi námi neruší, ale bere na ně ohled a doceňuje je v nejvyšší harmonii.

Dnes jsme svědky jisté váhavosti vůči rozumu, která zčásti vysvětluje, proč je pro víru těžké získat pozornost v mysli a prostor v srdci lidí. Výsledkem je pak pro člověka ztráta identity, což má významné etické a sociální dopady. To se projevuje mimo jiné jako prohlubující se demografická krize a nejistota ohledně kultury života v celém jeho průběhu, ve vnímání svobody jako individualistické absolutní pravdy a v potřebě integrálního a harmonického vzdělání.

V současnosti je zejména zapotřebí věnovat pozornost dialogu mezi všemi náboženstvími, což je základ pro budování světa charakterizovaného bratrstvím, a také naléhavému úsilí v péči o stvoření, jehož jsme všichni strážci. Na tyto výzvy upozorňuje papež František a předkládá v této oblasti i účinné podněty. Hlásat osobu Krista znamená otevřít srdce i rozum lidstva úplné realitě a zároveň znovu objevit pravou tvář každého člověka, což je konečný základ jeho důstojnosti a práva. Znamená to hlásat jejich budoucnost, a tak i smysl přítomnosti.

Z tohoto pohledu se jako cenné a nezbytné rozměry, o které CCEE v průběhu let usilovala a které prohlubovala ve jménu samotného Pána Ježíše a s vidinou záchrany lidstva, ukazují zejména setkání a spolupráce s jinými křesťanskými denominacemi. Tentýž cíl mají také vztahy navázané s jinými náboženstvími, které se udržují díky veliké důvěře.

Zamlčet nesmíme, ke chvále Boží a našemu povzbuzení, ani to, že dokonce i poušť rozkvétá. „Duchovní poušť“, která, jak se zdá, náš kontinent charakterizuje, někde v hloubi skrývá klíčící semínka, která nás dojmají: vštěpují důvěru a nadšení do integrálního hlásání evangelia. Někde pod povrchem skutečně čekají celé zástupy lidí všeho věku, kteří hledají smysl bytí a cítí touhu po Bohu. Pandemická krize nás také tlačí, abychom znovu objevili pomíjivost lidského bytí a prchavou povahu času, a tak zesiluje naši touhu po tom, co je „mimo“ – po Bohu a tom, co o něm zjevil Ježíš. V mnoha srdcích koluje touha po Božím slově, po víře, po Eucharistii, po modlitbě, po zbožné úctě k Panně Marii a po křesťanském společenství, a tato srdce se tak tajemným způsobem setkávají, spojují a navzájem podporují pro dobro všech. V tomto smyslu nyní prožíváme čas, kdy se probouzí svědomí, a byť se toto probuzení odehrává pomalu, je nevyhnutelné. Jde o jeden ze znaků, že Duch zmrtevýchvstalého Pána do plachet lodi církve neustále duje.

S tímto pohledem plným naděje vybízíme všechny pastýře, aby se modlili za sebe navzájem a také vedli křesťanská společenství k modlitbě za konkrétní úmysl při nedělní mši svaté. Naše modlitby budou podpořeny i přímluvou svatých patronů Evropy: Kateřiny, Brigity, Terezie Benedikty od Kříže, Benedikta, Cyrila a Metoděje.

Posilujeme své společenství se Svatým otcem Františkem a vzhlížíme k Marii, která přijímá zvěstování Slova, které se stalo tělem, a společně upevňujeme svou víru ve Vzkříšeného. Je nám po boku stejně jako na cestě do Emauz: naslouchá nám, poučuje nás, zve nás ke společnému stolu a obnovuje nás svou přítomností. Za svou si bereme prosbu učedníků: „Zůstaň s námi, Pane, neboť se připozdívá,“ a on nám i nadále říká: „Neboj se, neboť já jsem s tebou.“

St. Gallen, 25. března 2021

J. Em. Angelo kardinál Bagnasco,
emeritní arcibiskup janovský,
předseda CCEE

J. Exc. Stanisław Gądecki,
arcibiskup poznaňský,
místopředseda CCEE

J. Em. Vincent kardinál Nichols,
arcibiskup westminsterský,
místopředseda CCEE